

Indelning i utgiftsområden m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) förslagspunkterna 3–5 som gäller lagförslag om ändringar i riksdagsordningen och ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Regeringens förslag till ändringar i riksdagsordningen innebär att ett utgiftsområde ändrar namn.

Regeringens lagförslag föreslås träda i kraft den 1 september 2015.

Det har inte väckts några följdmotioner i ärendet. Arbetsmarknadsutskottet har yttrat sig över regeringens lagförslag.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag med ett par egna ändringar, bl.a. ett tillägg i ikraftträdandebestämmelsen.

Vidare föreslår utskottet att riksdagen godkänner dels regeringens förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden, dels utskottets förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden.

Med utnyttjande av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslår utskottet att riksdagen gör ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att låta utreda och lämna förslag på dels en lag om registrering av gåvor till riksdagsledamöter, dels en ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen med innebörden att även vissa skulder ska registreras i det s.k. ekonomiska registret.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	8
Ändringar i riksdagsordningen	8
Propositionen	8
Yttrande från arbetsmarknadsutskottet.....	8
Utskottets ställningstagande.....	8
Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden.....	9
Gällande ordning m.m.....	9
Propositionen	9
Utskottets ställningstagande.....	10
Förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden.....	11
Gällande ordning m.m.....	11
Tidigare riksdagsbeslut med påverkan på förteckningen	11
Utskottets ställningstagande.....	12
Gåvoregister och registrering av skulder	13
Bakgrund.....	13
Utskottets ställningstagande.....	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	17
Propositionen	17
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18
<i>Bilaga 3</i>	
Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2014/15:AU5y	20
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ändringar i riksdagsordningen**

Riksdagen antar regeringens förslag i bilaga 2 till lag om ändring i riksdagsordningen med de ändringarna

– att i tilläggsbestämmelse 9.5.3 första stycket ska ordet "Statsutgifterna" i första meningen ersättas av orden "Statens utgifter",

– att ikraftträdandebestämmelsen ska ha följande lydelse

"1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2015.

2. Lagen tillämpas första gången i fråga om statens budget för 2016.".

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2014/15:100 punkt 3.

2. **Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden**

Riksdagen godkänner regeringens förslag till

a) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 4 Rättsväsendet (avsnitt 12.1 i propositionen),

b) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (avsnitt 12.1 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:100 punkterna 4 och 5.

3. **Förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden**

Riksdagen godkänner utskottets förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden som finns i bilaga 4.

4. **Gåvoregister och registrering av skulder**

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad utskottet anför om behovet av utredning och förslag vad gäller dels en lag om registrering av gåvor till riksdagsledamöter, dels en ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen med innebörden att även vissa skulder ska registreras.

Stockholm den 2 juni 2015

På konstitutionsutskottets vägnar

Andreas Norlén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén (M), Björn von Sydow (S), Hans Ekström (S), Veronica Lindholm (S), Jonas Millard (SD), Maria Abrahamsson (M), Jonas Gunnarsson (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Patrick Reslow (M), Fredrik Eriksson (SD), Mathias Sundin (FP), Mia Sydow Mölleby (V), Tuve Skånberg (KD), Emilia Töyrä (S), Berit Högman (S) och Lisbeth Sundén Andersson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) förslagspunkterna 3–5 som gäller lagförslag om ändringar i riksdagsordningen och ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Regeringens förslag till ändringar i riksdagsordningen innebär att ett utgiftsområde ändrar namn. En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Den 23 april 2015 beslutade konstitutionsutskottet att ge finans-, justitie-, civil-, närings- och arbetsmarknadsutskottet tillfälle att senast den 26 maj 2015 yttra sig över propositionen och eventuella motioner som kan komma att väckas i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande finns i bilaga 3. Finans-, justitie-, civil- och näringsutskottet har beslutat att inte yttra sig i ärendet.

Det har inte väckts några följdmotioner i ärendet.

Konstitutionsutskottet har sammanställt en förteckning över de olika utgiftsområdenas innehåll (verksamheter, bidrag, myndigheter m.m.). Förteckningen finns i bilaga 4.

I betänkandet behandlar utskottet även frågan om utredning av gåvoregister och registrering av riksdagsledamöters skulder.

Bakgrund

I Riksdagsutredningens slutbetänkande 1993/94:TK3 diskuterades ett antal principiella grunder för indelningen av statens budget i utgiftsområden med utgångspunkt i de krav på en sådan indelning som härrörde från den s.k. rambeslutsmodellen. Indelningen borde enligt utredningens mening tillfredsställa krav på politisk relevans, statsfinansiellt lämpliga avgränsningar samt möjlighet att göra meningsfulla prioriteringar och följa upp resultaten. Utgiftsområdena borde enligt utredningen ha en över tiden önskvärd fasthet som ändå kunde förenas med flexibilitet och situationsanpassning. Konstitutionsutskottet tillstyrkte utredningens förslag i denna del, och riksdagen biföll utskottets förslag (bet. 1995/96:KU21, rskr. 1995/96:157–160).

Statens utgifter ska hänföras till utgiftsområden som anslagen ska fördelas på, om inte riksdagen genom lag har beslutat något annat (9 kap. 5 § riksdagsordningen). Av tilläggsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen framgår utgiftsområdena och deras benämningar. Dessutom följer av bestämmelsen att beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Utgiftsområdenas innehåll är dock inte reglerat i riksdags-

ordningen eller i någon annan lag. Våren 1996 presenterade konstitutionsutskottet ett förslag till indelning av budgeten i utgiftsområden, vilket även innefattade en förteckning över verksamheter, bidrag, myndigheter m.m. fördelade på utgiftsområden (bet. 1995/96:KU21 bil. 1). Riksdagen beslutade om förteckningen i enlighet med utskottets förslag (rskr. 1995/96:157–160). Våren 2001 beslutade riksdagen att regeringen skulle lämna förslag till ändringar i indelningen i utgiftsområden i den ekonomiska vårpropositionen och att ändringarna skulle fastställas av riksdagen i samband med behandlingen av ärendet (framst. 2000/01:RS1, bet. 2000/01:KU23, rskr. 2000/01:273). Som bakgrund till förslaget om ändringar i utgiftsområdena noterade Riksdagskommittén följande (framst. 2000/01:RS1 s. 92):

En lämplig ordning är att regeringen i vårpropositionen lämnar förslag till ändringar i indelningen och att ändringarna fastställs av riksdagen. De ändringar vi då avser är de som behövs för att utgiftsområdesindelningen ska vara förenlig dels med riksdagsordningen, dels med riksdagsbeslutet om ämnesförteckning. Samma skäl som gäller för regeringens förslag gör sig enligt vår mening gällande också i fråga om motioner. Alla förslag om utgiftsändringar som kräver ändringar i riksdagsordningen eller i den förteckning i KU-betänkandet som riksdagen ställt sig bakom med de ändringar som redan genomförts bör således beslutas under våren. Det ter sig enligt vår mening knappast rimligt att ha en ordning som innebär att hela ämnesförteckningen bifogas propositionen eller utskottsbetänkandet varje år. Det borde vara tillräckligt att bara ändringarna redovisas. Det kan vara lämpligt att med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – som bilaga till propositionen eller betänkandet foga en fullständig förteckning.

Våren 2009 uttalade konstitutionsutskottet att det knappast ter sig rimligt att ha en ordning som innebär att hela förteckningen redovisas varje år, utan det borde vara tillräckligt att bara redovisa de aktuella ändringarna (bet. 2008/09:KU26 s. 9). Enligt utskottet kunde det vara lämpligt att regelbundet med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – redovisa en fullständig förteckning i en bilaga till utskottets betänkande. När utskottet behandlade frågor om indelningen i utgiftsområden våren 2010 uttalade utskottet att en lämplig tidpunkt för att redovisa en fullständig förteckning i utskottets betänkande i normala fall borde vara vid det första riksmötet i varje mandatperiod (bet. 2009/10:KU39 s. 15).

Senast en fullständig ämnesförteckning över fördelningen av budgetens ändamål och verksamheter på utgiftsområden godkändes av riksdagen var våren 2011 (bet. 2010/11:KU32 bil. 5, rskr. 2010/11:294–295).

Mot bakgrund av det anförda lämnar konstitutionsutskottet därför i detta betänkande ett förslag till en fullständig ämnesförteckning.

Propositionens huvudsakliga innehåll

2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) innehåller regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Riktlinjernas syfte är att ange politikens inriktning inför budgetpropositionen

för 2016. I den del som behandlas i detta betänkande föreslår regeringen att riksdagen dels antar vissa ändringar i riksdagsordningen som innebär att ett utgiftsområde ändrar namn (förslagspunkten 3), dels godkänner två ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden (förslagspunkterna 4–5). Regeringens förslag till de sistnämnda ändringarna rör Statens väpnad och upphandlingsstödet.

Utskottets överväganden

Ändringar i riksdagsordningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag dock med ett par ändringar, bl.a. ett tillägg i ikraftträdandebestämmelsen.

Propositionen

I regeringens ekonomiska vårproposition för 2015 föreslås ändringar i tilläggsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen och i en bilaga till den lagen. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Förslaget innebär att utgiftsområde 13 ändrar namn till Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering för att bättre stämma överens med regeringens nya politik inom integrationsområdet.¹

Yttrande från arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet har yttrat sig i ärendet (se bilaga 3). Utskottet har begränsat sitt yttrande till det förslag i regeringens proposition som gäller ändrat namn på utgiftsområde 13.

Enligt utskottet innebär regeringens förslag en mer ändamålsenlig återgivning av anslagen inom utgiftsområdet eftersom dessa i huvudsak avser insatser för nyanlända invandrades etablering. Vidare noterar utskottet att jämställdheten tydligare lyfts fram i den föreslagna lydelsen. Utskottet är positivt inställt till den föreslagna ändringen och ställer sig bakom regeringens förslag i ovannämnda del. Sammantaget anser utskottet att regeringens förslag i denna del bör tillstyrkas.

Utskottets ställningstagande

De föreslagna ändringarna i riksdagsordningen innebär att namnet på ett av utgiftsområdena i statens budget ändras. Utskottet ställer sig bakom den föreslagna namnändringen. I sammanhanget finns det enligt utskottet anledning att understryka att den namnändring som föreslås bör tillämpas första gången i samband med budgetpropositionen för 2016. Det innebär att namnändringen inte ska tillämpas t.ex. i kommande höständringsbudget för 2015. Det ovannämnda bör enligt utskottet komma till uttryck i lagförslagets ikraftträdande-

¹ Finansdepartementet har utfärdat ett rättelseblad till regeringens lagförslag daterat den 15 april 2015. Av rättelsebladet framgår att den nuvarande lydelsen av punkt 15 c) i bilagan inte ska ändras. Den rättade versionen har infogats i betänkandet (se bilaga 2).

bestämmelse. Därutöver bör lydelsen av tilläggsbestämmelse 9.5.3 i lagförslaget ändras så att bestämmelsen överensstämmer med gällande rätt (SFS 2014:801).

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, som återfinns i bilaga 2, med ovannämnda ändringar. Därmed tillstyrker utskottet delvis regeringens lagförslag.

Ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden.

Gällande ordning m.m.

Enligt tilläggsbestämmelse 9.5.3 till riksdagsordningen ska beslut om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen.

Propositionen

Inledning

I propositionen lämnar regeringen förslag till ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Av propositionen framgår det att ändringarna bör tillämpas fr.o.m. 2016, och att de föreslagna ändringarna inte har beaktats i de beräkningar för utgiftsområdena som gjorts i propositionen (prop. 2014/15:100 s. 245).

Statens va-nämnd

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser handläggning av ärenden enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som finansieras från anslaget 1:9 Statens va-nämnd inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Som skäl till förslaget anges att i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar organisation och en effektiv prövning av hög kvalitet avser regeringen att föreslå att prövningen av ärenden som enligt den nuvarande ordningen handläggs i Statens va-nämnd i stället ska prövas av mark- och miljödomstolarna samt att Statens va-nämnd ska avvecklas. Enligt regeringen avses den nya ordningen träda i kraft den 1 januari 2016.

För de beräknade utgiftsramarna för 2016 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med 9 141 000 kronor samt att utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik minskas med motsvarande belopp.

Upphandlingsstödet

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser upphandlingsstöd och som finansieras från anslagen 1:15 Konkurrensverket och 1:23 Upphandlingsmyndigheten inom utgiftsområde 24 Näringsliv flyttas till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Som skäl till förslaget anger regeringen att den i budgetpropositionen för 2015 aviserade att en ny organisation för upphandlingsstöd skulle bildas under 2015 och att det nuvarande upphandlingsstödet vid Konkurrensverket skulle flyttas dit (prop. 2014/15:1 utg.omr. 2). Regeringen framhåller bl.a. att ett samordnat upphandlingsstöd spelar en nyckelroll för genomförandet av regeringens politik inom upphandlingsområdet och att genom att bilda en ny myndighet med ansvar för upphandlingsstödet förbättras förutsättningarna för väl fungerande upphandlingar. Sammantaget bedömer regeringen att det statliga upphandlingsstödet bör förstärkas och samordnas genom att en ny myndighet för upphandlingsstöd bildas.

För de beräknade utgiftsramarna för 2016 innebär förslaget att ramen för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning ökas med 76 750 000 kronor och att utgiftsområde 24 Näringsliv minskas med motsvarande belopp.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning av behovet av ovanstående ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden. Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del.

I sammanhanget noterar utskottet att den aviserade ändringen i fråga om Statens va-nämnd kommer, om den antas av riksdagen, att innebära ändringar i den senaste publicerade och av riksdagen godkända ämnesförteckningen över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden. Organisationsförändringen avses enligt regeringen att träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottet noterar vidare att regeringen med hänvisning till den tidigare aviseringen om ett samordnat upphandlingsstöd bedömer att en ny myndighet för upphandlingsstöd behöver bildas. Ett framtida beslut från riksdagen i denna del kan innebära att ämnesförteckningen framöver behöver kompletteras på så vis att den nya myndigheten tas upp inom utgiftsområde 2.

Förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner utskottets förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden.

Gällande ordning m.m.

Som redovisats tidigare i betänkandet ska konstitutionsutskottet regelbundet med några års mellanrum redovisa en fullständig ämnesförteckning över fördelningen av budgetens ändamål och verksamheter på utgiftsområden. Utskottet har i denna del uttalat att en lämplig tidpunkt för att redovisa en fullständig förteckning i utskottets betänkande i normala fall borde vara vid det första riksmötet i varje mandatperiod (bet. 2009/10:KU39 s. 15).

Mot bakgrund av det anförda lämnar konstitutionsutskottet därför i detta betänkande ett förslag till en fullständig ämnesförteckning. I denna del har utskottets kansli bitt övriga utskottskanslier att gå igenom innehållet (verksamheter, bidrag, myndigheter m.m.) för respektive utskotts utgiftsområden och överväga om några ändringar behöver göras i den ämnesförteckning som senast godkändes av riksdagen.

Tidigare riksdagsbeslut med påverkan på förteckningen

Under våren 2012 behandlade konstitutionsutskottet regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2011/12:100) förslagspunkterna 2–8. Ändringarna i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden gällde då bl.a. kungafondens kansli, ansvaret för vissa associationsrättsliga ärenden, statens nämnd för arbetstagares uppfinningar, statligt stöd till idrottsutbildning, lexikaliskt arbete inom tolkområdet och viss verksamhet vid Havs- och vattenmyndigheten. Ändringarna medförde enligt utskottet inga justeringar i den senaste publicerade och av riksdagen godkända ämnesförteckningen (bet. 2011/12:KU24 s. 10). Vidare föreslog regeringen ändringar i riksdagsordningen innebärande bl.a. namnändringar av två utgiftsområden. Utskottet konstaterade att nämnda ändringar medförde att förteckningen framöver behövde kompletteras (s. 10 f.).

Våren 2013 behandlade utskottet regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2012/13:100) förslagspunkterna 2–5. Ändringarna i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden gällde då tillhandahållande av utbildningar i ämnen som rör Europeiska unionen, värdegrundsarbetet i statsförvaltningen, sjukvård i internationella förhållanden och Europeiska integrationsfonden. Utskottet noterade att den föreslagna ändringen om tillhandahållande av utbildningar i ämnen som rör Europeiska unionen innebar en ändring i den senast publicerade och av riksdagen godkända ämnesförteckningen över

indelningen av ändamål och verksamheter i de utgiftsområden som finns i statens budget (bet. 2012/13:KU25 s. 9). Ämnesförteckningen borde enligt utskottet framöver kompletteras på så vis att myndigheten Kompetensrådet för utveckling i staten som har tagits upp inom utgiftsområde 2 skulle utgå. Övriga ändringar medförde enligt utskottet inga justeringar i ämnesförteckningen.

Under våren 2014 behandlade utskottet regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2013/14:100) förslagspunkterna 2–4. Ändringarna i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden gällde då ansvaret för vissa säkerhetsfrågor vid statsministerns tjänstebostad, ett samordnat upphandlingsstöd och en ny patent- och marknadsdomstol. Utskottet noterade att den aviserade ändringen i fråga om en patent- och marknadsdomstol skulle, om den antogs av riksdagen, innebära ändringar i den senast publicerade och av riksdagen godkända ämnesförteckningen över fördelningen av ändamål och verksamheter på de utgiftsområden som finns i statens budget (bet. 2013/14:KU44 s. 9). Således uttalade utskottet att förteckningen framöver borde kompletteras på så vis att domstolarna Marknadsdomstolen och Patentbesvärsrätten, som har tagits upp inom utgiftsområdena 18 och 24, skulle utgå. Övriga ändringar medförde enligt utskottet inga justeringar i ämnesförteckningen.

Utskottets ställningstagande

Av utskottskansliernas genomgång av utgiftsområdena framgår att utöver de ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden som redovisats ovan behöver vissa ytterligare ändringar göras i den förteckning som senast godkändes av riksdagen. Några av dessa ändringar avser ändringar i sak och grundas på riksdagsbeslut. Andra ändringar är av redaktionell karaktär och innebär att benämningar av vissa ändamål och verksamheter uppdateras så att de bättre motsvarar de begrepp och uttryck som används i den senaste budgetpropositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner det förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden som finns i bilaga 4.

Gåvoregister och registrering av skulder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening att den ska låta utreda och ta fram förslag på dels en lag om registrering av gåvor till riksdagsledamöter, dels en ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen med innebörden att även vissa skulder ska registreras i det s.k. ekonomiska registret.

Bakgrund

Inledning

Under hösten 2012 utförde Europarådets organ mot korruption (Greco, Group of States against Corruption) en utvärdering av svenska förhållanden med fokus på förebyggande av korruption bland svenska parlamentsledamöter, domare och åklagare. Greco granskade bl.a. etiska regler och anvisningar samt redogörelser för ekonomiska intressen och åtaganden för dessa grupper. Utvärderingen mynnade ut i en rapport som bl.a. innehåller en rekommendation om en uppförandekod för Sveriges riksdagsledamöter samt ett antal andra förslag som gäller riksdagens ledamöter och arbetssätt.² I anslutning till att Grecos rapport publicerades bildades en arbetsgrupp inom riksdagen som fick i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en uppförandekod för riksdagsledamöter och ge förslag på en sådan kod.

I oktober 2014 överlämnade arbetsgruppen sin slutrapport och ett förslag till uppförandekod för riksdagsledamöter till talmannen (dnr 882-2014/15). I slutrapporten framhålls att det krävs två lagändringar för att uppförandekoden ska kunna tillämpas fullt ut. Den ena avser ett tillägg till lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen med innebörden att även vissa skulder ska vara registreringspliktiga. Den andra avser införandet av ett gåvoregister.

Registrering av skulder

Utskottets tidigare behandling

Enligt lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen ska Riksdagsförvaltningen föra ett register i syfte att ge en samlad information om riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen i den omfattning som är motiverad av ett befogat allmänt intresse. Av lagen framgår vilka uppgifter om åtaganden eller ekonomiska intressen som

² Se Group of States against Corruption, Greco Eval IV Rep (2013) 1E, Fourth Evaluation Round, Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors, Evaluation report Sweden.

ska anmälas och registreras. Lagen trädde i kraft den 1 september 1996 (skr. 1995/96:RFK2, bet. 1995/96:KU13, rskr. 1995/96:240). Genom en lagändring 2008 blev registreringen av uppgifter obligatorisk för samtliga ledamöter (framst. 2006/07:RS3, bet. 2007/08:KU2, rskr. 2007/08:101–102).

Riksdagsledamöters skulder registreras inte i registret. I den framställning som låg till grund för den senaste lagändringen bedömdes att skulder inte skulle registreras. Enligt riksdagsstyrelsen kunde det emellertid inte uteslutas att förnyade överväganden i framtiden skulle kunna medföra en förändrad bedömning (framst. 2006/07:RS3 s. 8).

Konstitutionsutskottet remitterade riksdagsstyrelsens lagförslag till Lagrådet. Lagrådet ansåg bl.a. att registret även borde innehålla uppgifter om riksdagsledamöters skulder för att fylla sitt syfte att ge samlad information om riksdagsledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen (bet. 2007/08:KU2 s. 15 f.).

I samma betänkande behandlades en motion med ett yrkande om att riksdagsstyrelsens förslag skulle kompletteras så att även riksdagsledamöters skulder skulle redovisas (mot. 2007/08:K412). Motionären anförde att riksdagsstyrelsens förslag inte i tillräcklig utsträckning tog hänsyn till att människors förmåga att vara självständiga påverkas mer av skulder än tillgångar i den privata ekonomin.

Konstitutionsutskottet anförde att även utan uppgifter om ledamöternas skulder fyller registret syftet att ge erforderlig – om än inte fullständig – information om de åtaganden och ekonomiska intressen som ledamöterna har. Genom att informationen finns samlad i ett register är den lättillgänglig. Utskottet avstyrkte med detta den nämnda motionen (bet. 2007/08:KU2 s. 10). Sedan den nuvarande regleringen trätt i kraft har frågan om redovisning av skulder förts fram i en motion (mot. 2009/10:K258). Vid behandlingen av den vidhöll konstitutionsutskottet sitt tidigare ställningstagande och avstyrkte motionen (bet. 2009/10:KU11 s. 9).

Arbetsgruppen för uppförandekod

Med anledning av att Greco i sin rapport om Sverige rekommenderat att riksdagsledamöters skulder bör registreras har arbetsgruppen för uppförandekod övervägt frågan och kommit fram till att vissa skulder bör bli registreringspliktiga enligt lagen (arbetsgruppens slutrapport s. 11 f.). Arbetsgruppen föreslår att skulder som överstiger två prisbasbelopp och som härrör från närings- eller investeringsverksamhet ska bli registreringspliktiga. Enligt arbetsgruppen är det främst denna typ av skulder som i någon utsträckning och mer direkt skulle kunna påverkas av besluten i riksdagen. Arbetsgruppen har också gjort gränsdragningen utifrån en diskussion om vilka skulder som skulle kunna innebära att en ledamot hamnar i en beroendeställning till den som har lånat ut pengar. Det är mycket svårt att se att bolåneskulder och studieskulder skulle kunna leda till en beroendeställning som påverkar uppdraget. Arbetsgruppen menar därför att dessa skulder inte ska behöva redovisas eftersom de endast mycket indirekt kan påverka den enskilda ledamoten.

Gåvoregister

Utskottets tidigare behandling

I det förslag till lag om register över riksdagsledamöters ekonomiska intressen som behandlades av konstitutionsutskottet i betänkande 1995/96:KU13 föreslogs att även gåvor skulle registreras. Utskottet ansåg att det fanns skäl att sätta i fråga inte bara om gåvor skulle redovisas i registret på sätt som föreslagits utan om de över huvud taget skulle registreras (s. 14). Utskottet väckte frågan om förhållandet till reglerna om bestickning och muta och anförde bl.a. att den föreslagna utformningen av regleringen skulle kunna ge felaktiga signaler om möjligheten att ta emot gåvor. Mot denna bakgrund lämnades inget förslag till reglering i denna del. Riksdagen följde utskottet (rskr. 1995/96:240).

Arbetsgruppen för uppförandekod m.m.

Det finns inget författningsreglerat register över gåvor till riksdagsledamöter. På uppdrag av riksdagsdirektören gjordes under 2012 och 2013 en översyn av gåvomottagningen inom riksdagen (dnr 233-2459-2011/12). Översynen omfattade bl.a. att se över den befintliga gåvoförteckningen och andra regler och rutiner för mottagande av gåvor och vid behov föreslå förändrad reglering och dokumentation. Med utgångspunkt i översynen antogs riksdagsdirektörens föreskrift om registrering och hantering av mottagna gåvor (RFS 2013:8). Föreskriften gäller gåvor som anställda och uppdragstagare i Riksdagsförvaltningen tar emot för förvaltningens räkning. Det föreslogs även att en motsvarande reglering skulle tas fram för gåvor till riksdagsledamöter, och förslag till riktlinjer för en sådan reglering lämnades. Det konstaterades att om reglerna görs obligatoriska bör de ges lagform.

Med anledning av att Greco i sin rapport om Sverige även bl.a. rekommenderat att det bör förtydligas vilka gåvor och förmåner en ledamot kan ta emot har arbetsgruppen för uppförandekod övervägt frågan och kommit fram till att alla gåvor som en ledamot tar emot i egenskap av representant för riksdagen ska registreras i ett särskilt register (arbetsgruppens slutrapport s. 14). Arbetsgruppen framhåller att gåvor som saknar eller endast har ett obetydligt värde inte bör omfattas av registreringsskyldigheten. I sammanhanget nämns den föreskrift som antogs 2013 om gåvor till anställda vid Riksdagsförvaltningen och gruppen hänvisar även till den översyn av gåvomottagningen som föregick beslutet (se ovan). Arbetsgruppen framhåller att ett gåvoregister för riksdagsledamöter bör regleras i lag.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av Grecos rekommendationer och med hänsyn till de överväganden som arbetsgruppen för uppförandekod redovisat anser utskottet att det finns behov av att utreda både frågan om registrering av gåvor till riksdagsledamöter och frågan om registrering av vissa skulder. Med utnyttjande av sin

initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslår utskottet att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen att låta utreda och lämna förslag på dels en lag om registrering av gåvor till riksdagsledamöter, dels en ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen med innebörden att även vissa skulder ska registreras.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:100 2015 års ekonomiska vårproposition:

3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i riksdagsordningen (avsnitt 2.1 och 12.2).
4. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik respektive utgiftsområde 4 Rättsväsendet (avsnitt 12.1).
5. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 24 Näringsliv respektive utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (avsnitt 12.1).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen
dels att tilläggsbestämmelse 9.5.3 ska ha följande lydelse,
dels att bilagan ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***9 kap.****9.5.3**

Statsutgifterna ska hänföras till följande utgiftsområden: 1 Rikets styrelse, 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 3 Skatt, tull och exekution, 4 Rättsväsendet, 5 Internationell samverkan, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 7 Internationellt bistånd, 8 Migration, 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 13 *Integration och jämställdhet*, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 15 Studiestöd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, 19 Regional tillväxt, 20 Allmän miljö- och naturvård,

Statsutgifterna ska hänföras till följande utgiftsområden: 1 Rikets styrelse, 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 3 Skatt, tull och exekution, 4 Rättsväsendet, 5 Internationell samverkan, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 7 Internationellt bistånd, 8 Migration, 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 13 *Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering*, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 15 Studiestöd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, 19 Regional tillväxt,

21 Energi,	22 Kommunikationer,	20 Allmän miljö- och naturvård,
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,	24 Näringsliv,	21 Energi, 22 Kommunikationer,
25 Allmänna bidrag till kommuner,	26 Statsskuldsräntor m.m. och	23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,
27 Avgiften till Europeiska unionen.	27 Avgiften till Europeiska unionen.	24 Näringsliv, 25 Allmänna bidrag till kommuner,
		26 Statsskuldsräntor m.m. och
		27 Avgiften till Europeiska unionen.

Beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen.

Bilaga

-
15. Arbetsmarknadsutskottet ska bereda ärenden om
- a) arbetsmarknadspolitik med arbetslöshetsförsäkring,
 - b) arbetslivspolitik med arbetsrätt, arbetsmiljö och frågor som rör lönebildning,
 - c) integration,
 - d) åtgärder mot diskriminering i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning,
 - e) jämställdhet mellan kvinnor och män i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning, samt
 - f) anslag inom utgiftsområdena
13 <i>Integration och jämställdhet</i> och	13 <i>Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering</i> och
14 Arbetsmarknad och arbetsliv.	14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2015.

BILAGA 3

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2014/15:AU5y

Indelning i utgiftsområden

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 23 april 2015 att ge bl.a. arbetsmarknadsutskottet tillfälle att senast den 26 maj 2015 yttra sig över 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) förslagspunkterna 3–5 och de motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen, i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Arbetsmarknadsutskottet begränsar sitt yttrande till det förslag i propositionen som gäller ändrat namn på utgiftsområde 13 (förslagspunkt 3). Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag och anser därmed att förslaget bör tillstyrkas.

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen föreslår i 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) förslagspunkt 3 att utgiftsområde 13 ändrar namn från Integration till Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Förslaget innebär ändringar i tilläggsbestämmelse 9.5.3 och punkt 15 f i bilagan till riksdagsordningen. Regeringen anger att Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering bättre stämmer överens med regeringens nya politik inom integrationsområdet. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 september 2015.

Vidare föreskrivs i punkt 15 c i bilagan till riksdagsordningen att arbetsmarknadsutskottet ska bereda ärenden om integration. Regeringen föreslår i propositionen (s. 22) att punkt 15 c i bilagan i stället ska benämnas nyanlända invandrades etablering. Regeringen har lämnat in ett rättelseblad som ersätter s. 22 i propositionen. Av rättelsebladet framgår att punkt 15 c i bilagan till riksdagsordningen även i fortsättningen bör lyda integration. Av underlaget till rättelsebladet, en promemoria daterad den 15 april 2015, framgår att avsikten inte har varit att ändra arbetsmarknadsutskottets beredningsområde.

2015 års ekonomiska vårproposition bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Motionerna

Motionerna 2014/15:3088 av Anna Kinberg Batra och Ulf Kristersson (M), 2014/15:3087 av Jan Björklund m.fl. (FP), 2014/15:3092 av Emma Henriksson m.fl. (KD), 2014/15:3091 av Annie Lööf m.fl. (C) och 2014/15:3090 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) har väckts med anledning av 2015 års ekonomiska vårproposition. Inget motionsförslag avser regeringens förslag till ändrat namn på utgiftsområde 13.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att anslagen inom utgiftsområde 13 i huvudsak avser insatser för nyanlända invandrades etablering. Regeringens förslag att utgiftsområde 13 ändrar namn till Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering innebär enligt utskottet därmed en mer ändamålsenlig återgivning av anslagen. Vidare noterar utskottet med tillfredsställelse att jämställdheten tydligare lyfts fram i den föreslagna lydelsen. Sammanfattningsvis är utskottet positivt inställt till den föreslagna ändringen och ställer sig alltså bakom regeringens förslag.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser utskottet att regeringens proposition 2014/15:100 förslagspunkt 3 bör tillstyrkas.

Stockholm den 26 maj 2015

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Raimo Pärssinen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Raimo Pärssinen (S), Elisabeth Svantesson (M), Annelie Karlsson (S), Katarina Brännström (M), Sven-Olof Sällström (SD), Hanif Bali (M), Patrik Björck (S), Annika Qarlsson (C), Marco Venegas (MP), Christian Holm (M), Eva-Lena Jansson (S), Paula Bieler (SD), Fredrik Malm (FP), Ali Esbati (V), Désirée Pethrus (KD), Magnus Manhammar (S) och Serkan Köse (S).

BILAGA 4

Utskottets förslag till förteckning över ändamål och verksamheter fördelade på utgiftsområden

1 Rikets styrelse (KU)

Statschefen

Riksdagen

Riksdagens ombudsmän

Sametinget

Regeringen och Regeringskansliet

Länsstyrelserna

Allmänna val

Demokratifrågor

Justitiekanslern

Datainspektionen

Valmyndigheten

Stöd till politiska partier

Nationella minoriteter

Stöd till dagspressen

Myndigheten för radio och tv

Lagstiftning om radio, tv och film

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Kommunala samverkansorgan

2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (FiU)

Statskontoret

Kammarkollegiet

Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter

Arbetsgivarpolitiska frågor

Statliga tjänstepensioner m.m.

Finanspolitiska rådet

Konjunkturinstitutet

Ekonomistyrningsverket

Statistiska centralbyrån

Bidragsfastigheter

Finansinspektionen
Riksgäldskontoret
Bokföringsnämnden
Vissa garanti- och medlemsavgifter
Riksrevisionen
Finansmarknadsforskning
Upphandling

3 Skatt, tull och exekution (SkU)

Skatteverket
Kronofogdemyndigheten
Tullverket

4 Rättsväsendet (JuU)

Polismyndigheten
Säkerhetspolisen
Åklagarmyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Sveriges Domstolar
Kriminalvården
Brottsförebyggande rådet
Rättsmedicinalverket
Gentekniknämnden
Brottsoffermyndigheten
Ersättning för skador på grund av brott
Rättsliga biträden m.m.
Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.
Avgifter till vissa internationella sammanslutningar
Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Domarnämnden
Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet

5 Internationell samverkan (UU)

Avgifter till internationella organisationer
Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Nordiskt samarbete
Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands
Inspektionen för strategiska produkter
Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning
Stockholms internationella fredsforskningsinstitut
Utrikespolitiska institutet
Svenska institutet
Samarbete inom Östersjöregionen
Information om Sverige i utlandet

6 Försvar och samhällets krisberedskap (FöU)

Totalförsvaret, inklusive det civila försvaret
Försvarsmakten
Försvarets materielverk
Förvarsexportmyndigheten
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet
Officersutbildning m.m. (anslag för att finansiera det treåriga officersprogrammet vid Försvarshögskolan)
Totalförsvarets forskningsinstitut
Försvarets radioanstalt
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
Försvarsunderrättelsedomstolen
Nämnder m.m.
Samhällets krisberedskap
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Kustbevakningen
Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet
Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal
Statens haverikommission
Strålsäkerhetsmyndigheten
Elsäkerhetsverket

7 Internationellt bistånd (UU)

Biståndsverksamhet
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Nordiska Afrikainstitutet

Folke Bernadotteakademien

Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Expertgruppen för biståndsanalys: Utvärdering av internationellt bistånd

8 Migration (SfU)

Migrationsverket

Ersättningar och bostadskostnader

Migrationspolitiska åtgärder

Kostnader i utlänningsärenden m.m.

Internationell samverkan i flyktingfrågor

9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (SoU)

Tandvårdsförmåner

Hälso- och sjukvård (bidrag till andra huvudmän)

Bidrag till läkemedels- och sjukvårdsförmåner

Medicinsk utvärdering

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Socialstyrelsen

Läkemedelsverket

Psykiatrisk vård

Internationellt samarbete genom WHO

Folkhälsomyndigheten

Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel

Vaccinberedskap

Barnombudsmannen

Internationella adoptioner

Bidrag till handikapporganisationer

Stöd till personer med funktionsnedsättning (inkl. statlig assistansersättning)

Äldrepolitik (stimulansbidrag till andra huvudmän)

Övriga bidrag till socialt behandlingsarbete (inkl. åtgärder för hemlösa)

Statens institutionsstyrelse

Socialvetenskaplig forskning

10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (SfU)

Sjukpenning och rehabilitering m.m.
Aktivitets- och sjukersättningar m.m.
Handikappersättningar
Arbetssskadeersättningar m.m.
Försäkringskassan
Inspektionen för socialförsäkringen

11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom (SfU)

Garantipension till ålderspension
Efterlevandepensioner till vuxna
Bostadstillägg till pensionärer
Äldreförsörjningsstöd
Pensionsmyndigheten

12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (SfU)

Barnbidrag
Föräldraförsäkring
Underhållsstöd
Adoptionsbidrag
Barnpension och efterlevandestöd
Vårdbidrag
Pensionsrätt för barnår
Bostadsbidrag

13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering (AU)

Integrationsåtgärder
Kommunersättningar vid flyktmottagande
Etableringsersättning
Etableringsinsatser för nyanlända invandrare
Hemutrustningslån
Insatser som finansieras från EU-budgeten för integrering av tredjelandsmedborgare
Diskrimineringsombudsmannen
Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.

Särskilda jämställdhetsåtgärder

14 Arbetsmarknad och arbetsliv (AU)

Arbetsförmedlingen

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Lönebidrag och Samhall

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Europeiska socialfonden m.m.

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Administration av grundbelopp i arbetslöshetsförsäkringen

Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Lönegarantiersättning

Arbetsmiljöverket

Arbetsdomstolen

Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar

Internationella arbetsorganisationen

Medlingsinstitutet

Forskning om arbetsliv

Företagshälsovård i det förebyggande arbetsmiljöarbetet

15 Studiestöd (UbU)

Studiehjälp

Studiemedel m.m.

Centrala studiestödsnämnden m.m.

16 Utbildning och universitetsforskning (UbU)

Förskola och annan pedagogisk verksamhet

Barn- och ungdomsutbildning samt fritidshemsverksamhet och vissa särskilda utbildningsformer

Vuxenutbildning (utom folkbildning)

Myndigheter inom skolväsendet

Statligt bidrag till skolväsendet

Universitet och högskolor samt forskningsinstitut

Nationella och internationella forskningsresurser och forskningsanläggningar

Internationell samverkan inom utbildning och forskning
Centrala myndigheter inom utbildning och forskning
Vetenskapsrådet
Kungliga biblioteket
Rymdstyrelsen (inkl. styrelsens bidrag till internationella organisationer)
Rymdverksamhet
Polarforskning

17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (KrU)

Kulturområdesövergripande verksamhet
Teater, dans och musik
Litteraturen, läsandet och språket
Bildkonst, arkitektur, form och design
Kulturskaparnas villkor
Arkiv
Kulturmiljö
Museer och utställningar
Stöd till trossamfund
Film
Radio och tv i allmänhetens tjänst
Vissa mediefrågor, i den mån de inte tillhör konstitutionsutskottets beredning
Ungdomsfrågor
Det civila samhället
Stöd till idrotten
Stöd till friluftslivet
Folkbildning
Tillsyn av spelmarknaden

18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (CU)

Boverket
Statens geotekniska institut
Lantmäteriet
Stöd till bostadsbyggande och bostadsförsörjning
Bostadspolitiska utvecklingsprojekt
Stöd till upprustning av skollokaler

Konsumentverket

Allmänna reklamationsnämnden

Fastighetsmäklarnämnden

Åtgärder på konsumentområdet

Bidrag till miljömärkning av produkter

19 Regional tillväxt (NU)

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Regionala tillväxtåtgärder

Regionala företagsstöd inkl. transportbidrag

Stöd till kommersiell service

20 Allmän miljö- och naturvård (MJU)

Naturvårdsverket

Åtgärder för naturvård och biologisk mångfald

Miljöövervakning

Sanering och återställande av förorenade områden

Kemikaliekontroll

Kemikalieinspektionen

Miljöforskning

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Klimatåtgärder (inkl. anpassning)

Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmiljö

Hållbar utveckling

Internationellt miljöarbete

21 Energi (NU)

Affärsverket Svenska kraftnät

Elberedskap

Energieffektivisering

Energimarknadsinspektionen

Forskning och innovation på energiområdet

Förnybar energi

Internationellt samarbete på det energipolitiska området

Statens energimyndighet

Stöd till utveckling, teknikupphandling och införande av energieffektiv teknik

22 Kommunikationer (TU)

Utveckling av statens transportinfrastruktur

Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Trafikverket

Transportstyrelsen

Trafikanalys

Statens väg- och transportforskningsinstitut

Stöd som finansieras från EU-budgeten till Transeuropeiska nätverk

Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål

Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur

Driftbidrag till icke statliga flygplatser

Trafikavtal

Viss internationell verksamhet

Trängselskatt i Stockholm

Trängselskatt i Göteborg

Post- och telestyrelsen

Ersättning för särskilda tjänster till personer med funktionsnedsättning

Grundläggande betaltjänster

Informationsteknik och telekommunikation

Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation

Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse

23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (MJU)

Sveriges lantbruksuniversitet

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning

Skogsstyrelsen

Insatser för skogsbruket m.m.

Internationellt arbete inom utgiftsområdet

Statens veterinärmedicinska anstalt

Veterinär fältverksamhet

Smittsamma husdjurssjukdomar

Viltskador

Statens jordbruksverk

Gårdsstöd och djurbidrag m.m.

Djurhälsovård och djurskydd

Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter

Främjande och stöd av fiskerinäringen

Livsmedelsverket

Främjande av livsmedelssektorn

Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur (inkl. åtgärder som finansieras från EU-budgeten)

Bekämpande av växtskadegörare

Stöd till innehav av fjällägenheter

Främjande och stöd av rennäringen

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

24 Näringsliv (NU)

Avgifter till vissa internationella organisationer m.m.

Bidrag till företagsutveckling och innovation

Bolagsverket

Exportkreditnämnden

Export- och investeringsfrämjande

Geovetenskaplig forskning

Ingenjörsvetenskapsakademien

Institutens strategiska kompetensmedel m.m.

Kapitalinvestering i statliga bolag

Kommerskollegium

Konkurrensforskning

Konkurrensverket

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Näringslivsutveckling m.m.

Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda bolag

Patent- och registreringsverket

Standardisering, provning och mätteknik

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

Sveriges geologiska undersökning

Terminologisk verksamhet

Tillväxtverket

Turistfrämjande

Verket för innovationssystem

25 Allmänna bidrag till kommuner (FiU)

Kommunalekonomisk utjämning

Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader

Bidrag till kommunalekonomiska organisationer

26 Statsskuldsräntor m.m. (FiU)

Räntor på statsskulden

Oförutsedda utgifter

Riksgäldskontorets provisionsutgifter

27 Avgiften till Europeiska unionen (FiU)

Avgiften till Europeiska unionen